

SEMANARI POPULAR, HUMORÍSTIC I LITERARI

DONARÀ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Fontanella, núm. 5, entresol, 1.ª; Barcelona

Número solt 5 céntims. —❖— Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps.—Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 ps.

CUARESMA S

—Estimats germans caríssims:
 Estem mals, pro molt remals,
 y havem de regenerarnos
 ó anem tots á can Pistras....
 Y ¿cóm estem de consciencia?
 y.... de quartos ¿cóm estau?
 ¡¡Visca la Iglesia de Cristo!!
 ¡¡¡Visca Donya...!! (Que babaus).

—¿Jo escoltar la veu del Papa
 y seguir los seus concells?
 Aixó ho va dir l' altre socio.
 ¡Vés a mi qué m' expliquen!
 Soch lliberal fins als ossos,
 soch molt amant del progrés,
 soch el dels llenguets de lujo,
 soch, senyors.... (un putiné).

JUTCLAR

NÚMERO EXTRAORDINARI

LO MESTRE TITAS pera solemnisar degudament la festa del 10 de mars, publicarà en dita fetxa un magnífich número extraordinari dedicat als mártirs.

Constará de vuit pàgines.

En la primera, una magnífica lámina litogràfica representant á Espanya rendint tribut als mártirs de la Tradició.

En la tercera y quarta, una lámina decorativa ab los retratos de Carlos V y Carlos VI, rodejats dels retratos dels principals catalans que derramaren la sanch en los camps de batalla en defensa de la bandera de Deu, Patria y Rey.

En la quarta, un altra lámina d'honor als morts en las campanyas de Cuba y Filipinas.

Altras quatre pàgines de text escullit, degut á la ploma de nostres estimats col·laboradors.

Injurias á un Prelat

Que 'ls periódichs atacats de lliberalisme tingan poch respecte á las autoritats eclesiásticas, ja es cosa sabuda. Que tingan preferencias per aquest ó aquell altre Prelat, es tolerable, perque nosaltres, en política, tenim també las nostras. Pero guardinlas dintre son pit, que no está be que 'ls que som catòlics y 'ls que á vegadas s'ho diuen, ho pregonem á só de bombo y platets.

Lo que no té nom, es la conducta de *Las Noticias* en particular, y de *La Veu de Catalunya* y altres periódichs en general. *Las Noticias*, ab motiu de que 's diu que 'l director del *Noticiero* y el senyor Capdepon treballan desaforadament pera que 'l Bisbe de Coria passi á Barcelona, se desfá en insults contra aquest Prelat, pitjor que ho faria la indecent *Campana de Gracia*.

Lo que ha dit *Las Noticias* no ho diu cap persona de regular educació. En son odi al *Noticiero* rebaixa en tal grau la dignitat d'aquell Bisbe, que es incomprendible en una persona que tinga un sol gram de sentit comú y no vulga rebaixarse al nivell d'un trinxerayre.

Bo es que aném sapiguent (que ja ho sabíam) que quan *Las Noticias* se treu aquella careta d'imparcial que porta per pescar suscripcions entre 'ls elements neutres, queda convertit en un republicà dels més rabiosos y en un dinamitero, per no dir un'altra cosa.

Lo que trobem estrany es que ho tolerin los dignes propietaris de *Las Noticias*.

Al Peris Mencheta periodista, que 'l combati *Las Noticias* tant com vulgui, que motius hi ha per ferho, y ja ho ha fet brillantment *Las Noticias* alguna vegada: que no per ser germá d'un Bisbe, deixa de ser tan masó, tan pessetero, tan porch (políticament parlant) com ha sigut sempre.

Pero *Las Noticias* deuria haver vist que 'l Peris Mencheta de Coria, no es el del carrer de Lauria.

Sino més sabi, més digne de respecte, més home d'honor, més catòlich que don Francisco, y *vamos*, més que *Las Noticias* també.

Ha de saber *Las Noticias* que 'l senyor Bisbe de Coria, prohibí en sa diócesis las representacions del *Juan José*, com drama immoral, al mateix dia que *El Noticiero* publicava un article crítich de dit drama, fentne una verdadera apologia y burlantse dels *escrúpols* dels que deyem qu'era una obra immoral de dalt á baix.

Y ja 's veu com *Las Noticias* no sab distingir entre 'l respectable senyor Bisbe de Coria, á qui 'ls catòlics devém respectar y acatar si volém cumplir com á tals y vé á Barcelona, y aquell Peris Mencheta del carrer de Lauria que s'ha fet rich ab lo seu treball.... y ab certas subvencions que no es del cas parlar ara.

Los Nocedalins

En lo camp integrista hi regna la insubordinació més espantosa. A don Ramón li desertan els soldats

deixantlo á la lluna de Valencia, qu' es la que ha illuminat constantment al senyor Nocedal desde que el dimoni li sugerí l' idea de desertar del camp carlista y de ficarhi la cisanya.

Per fortuna, Deu té un bastó que pega y no fá gayre fressa; pero don Ramon es un sach de superbia y d' orgull y no s' hq coneix.

De res va valguerli la llissó que li doná l' Ortí y Lara; de res li serví la indiferencia ab que l' han tractat posteriorment algunas respectables Ordres relligiosas; y en lloch de aixecar els ulls al cel en senyal de arrepeniment al separárseli lo puntal més ferm que tingué en sa política, lo ilustre doctor don Félix Sardá y Salvany, se mostrá irat y convuls y descarregá sobre ell lo pes de sa rabia mal dissimulada y li llensá l' anatema més terrible, encara que las excomuniions d' en Nocedal son de las que no fan mal ni be.

Fá poch, lo despediren á la fresca los senyors Coll y Astrell y Tirado, director lo primer durant alguns anys del *Siglo Futuro*, per anarsen á dirigir *La Informació*, periódich polaviejista á qui no queda altre remey que viurer y morir á tall de *Movimiento Católico*, que al cel siga per ara y sempre y per tots los sigles dels sigles, amén.

Quan un home está de pega, tot li surt al revés.

Y en Nocedal, com home que s' ofega y s' agafa d' un ferro candent, va agafarse á la sotana del doctor Pey y Ordeix, qu' es, si no ho sabíam, una capella més aixirit que un pèsol, més viu que la tinya y que ha mogut més fressa que un sach de nous.

Aquest bon pare capellá, li va donar pe 'l cantó del integrisme, y allá á las ancas del mon, va publicar un periódich titulat *El Urbión*, donant garrotada seca á tothom que no fos integrista, sens respectar ni mitras, ni capelos, ni res.

¡Quín genit el de Mossén Pey! Encara 'm sembla que 'l veig quan era estudiant á Vich; mogut, alt, prim, nerviós, ab aquell genit de vi de taberna, donant cada disgust al senyor Bisbe de Vich que se 'l tragué de sobre á marxas doblas.

Algún temps després vaig toparme ab ell á la Rambla y vaig dirli:

—Hola, noy, ¿ahont la fas?

—A la fonda de "La Catalana"—va respondre'm un poch preocupat.

—Y donchs, ¿qu' has penjat los hábitos á la figura? ¿Que no 't van be 'ls negocis?

—.....

Y 'ns despedirem.

Mes, un jove que no té cap pel de tonto y maneja ab soltura y desenfado la ploma, no 's mor may de gana ni 's desespera.

Passaren anys, y vetaquí que un día 'l veig capellá, director d' un periódich, fet tot un personatge y convertit en *niño mimado* dels integristas.

En Pey per aquí, en Pey per allá, en Pey per la esquerra y en Pey per la dreta, fins qu' en Nocedal, pensant tal vegada que una sotana li pendria de la má la bandera dels *nyebits*, ó per altras causas que no deuen preocuparnos, l' ha expulsat del partit integrista (perdonin los partits), manant á tots (tres ó quatre) los periódichs de la seva corda que ho fessen constar en sas respectivas columnas.

¡Quinas tragerias, pobre don Ramón!

Pero cá, l' home no escarmenta ni á tiros. Ell veu que está fent un paper dels més tristos y desairats; contempla com tothom fuig d' ell com de la pesta, pero ni vol arrepenirse dels seus passats errors, ni vol tornar á la casa payral per culpa de son indomable orgull.

Li passa lo que á aquell desesperat que volia penjar-se y no trobava cap arbre apropósit. Don Ramón voldria tornar al camp carlista, pero.... en Llauder li fá nosa. Demá que faltés don Lluís, li faria nosa un altra cosa, ó un altre personatge.

Si anessim á trobarlo y li diguessim: Deu lo guard, don Ramón; venim á trobarlo pera que 's deixi de cosas, vosté es molt guapo, molt íntegro y sempre l' hem estimat, pero, *es alló*, passen cosas que valdria més que no 's recordessin, y, vaja, torni ab nosaltres, Don Carlos lo farà quefe, lo colmará d' honors com si res hagués passat, y será 'l nostre quefe....

Y l' home s' hi agafaria depressa, sense esperar que 's refredés la cosa.

Y aixó no es aixó, don Ramón.

¿Vosté s' arrepeniteix per forza ó de veras? Donchs, apa, agafi 'l tren, vagi á Venecia, agenollis devant d' Aquell que vosté mateix li havia dit *mi legítimo y único Rey*, y digui:

—Senyor, vaig sé un orgullós, m' ho coneix, lo dimoni va tentarme; pero avuy, veyent que no he po-

gut convertirme en cap d' arangada y vist per altra part que sols ab vostra bandera podém salvar á nostra patria, vos demano perdó y entro de nou en vostre exercit, de soldat ras, puig aixó 'm mereixo.

Y el Rey, que té un cor que no 'ns el mereixem, li diria tal volta:

—Vina als meus brassos, que després de aquesta manifestació d' arrepeniment, digne ets ja altra volta de la gran familia que constituim. Ets soldat ras, aixó sí, puig la penitencia deu ser aquesta, que no deshonra. Talent tens y condicions pera conquistarte un lloch distingit entre 'ls meus; pero guányetel, que aixís es com dech agermanar la misericordia ab la justicia....

SARD.

LO XAYET

Al bell cim d' un cingle s' estava un xayet, contemplant l' abisme que jeya á sos peus, y ab tó d' importancia s' anava dient:

«Qui aquí dalt arriba no es pas ben babiech» oblidantse altivol del rabadanet, que al brás lo pujava per aquells torrens.

Al veure 's tant sobre de tots los demés, ¡oh! si ell n' estava de tou, satisfet, y ab molta alegría donava saltets, tenint per petita á tota la gent que 'ls plans habitaba d' aquell cingle al peu; quan lo gos d' atura

allí 'l sorprengué y al pretendrer correr per por dels mossechs, lo peu li feu falla, y pel pedreguer rodola y rodola, donant toms incerts, daltabaix del cingle hont quedá desfet.

Molts son los que pujan á dalt del poder, y après no 's recordan de qui d' escambell los feya, ab la barra que tenen sols ells, y al poble pacífich, que es qui los sosté, cruels escarneixen ab son luxo y plers. Mes los tals que aprenguin la fi del xayet.

ROCH.

DE RE CATHOLICA

III

Ab tota intenció varem deixar en lo passat article, sol y aislat, l' argument més poderós pel cristiá contra 'l lliberalisme sectari, qual es sa condemnaió per l' Iglesia, formalment feta en lo Concili Vaticá.

Pro no 's cregui ningú que la condemnaió, ab tot y ser lo més contundent, sigui l' únich argument contra 'ls catòlics lliberals; n' hi ha mil d' altres, poderosíssims també, pera convéncer la rahó dels que, á pesar de ser catòlics, no 'ls convens prou la veu infalible d' un Concili Ecu-ménich, celebrat ab tots los requisits canónichs prescrits per l' Iglesia.

La práctica constant d' aquésta, la veu del Presoner august del Vaticá, sos repetits concells, sas continuas amonestacions, tot, en una paraula, condemna als *mestizos* impenitents que volen encéndrer un ciri á San Miquel y un altre al dimoni que plora á sos peus, sens pensar ¡insensats! qu' es impossible servir be á dos senyors, máxim quan l' un es la veritat, que com sol, irradia, y l' altre l' error, que com nuvol, tapa la llum.

Ab quant dolor exclamava Pío IX, lo Papa de l' Immaculada: «Los fills del sigle no farían tant mal, si molts que 's diuen catòlics no 'ls allarguessin una má amiga. Aquets son més perillous y funestos que 'ls enemichs declarats».

Aquella frase gráfica d' un Papa insigne calificá d' un colp pera sempre als catòlics lliberals, als quals descitrá en aquestas solas paraulas: «imitadors de Llucifer», «pitjors que 'ls de la *Commune* de París».

Y Lleó XIII, aquest Pontífice tan calumniat pels liberals, exclamava en un solemne y recient document, que «hi ha que tornar á las antigas tradicions», que son precisament la negació més absoluta y completa de l' herética tesis del dret modern.

Mireu y compareu; mediteu y llegiu, veyeu si es possible, ni remotament, acceptar tesis é hipótesis, supostos y realitats d' aquesta secta herética, imitadora de Llucifer, pitjor que la *Commune* de París, pitjor que 'ls Robespierre y 'ls Marat, pitjor que 'ls regicides del 93 de Fransa, y «la que no causaria tant dany á la Relligió, si molts dels que 's diuen catòlics no 'ls allarguessin una má amiga», condemnapada per la infalibilitat dels Concilis, la veu dels Pontífices y las exhortacions dels Prelats de l' Iglesia Universal, veyeu si es possible admétrer tal falsetat

apellidantse catòlich, es dir, amich de Cristo, que es la veritat mateixa.

¡Hipòcritas fellows! Sou com Judas, igual que Judas, lo mateix que Judas; doneu una besada al Mestre Diví, ab qual óscul l' entregueu á sos perseguidors, á sos enemichs, als deicides principis qu' informan l' essencia filosófica del liberalisme corromput y corruptor.

Y no valen, enfront de l' evidencia, los sofismes y las argucias, los distingos ni 'ls subterfugis.

Y dihém aixó, perque hi ha catòlics lliberals que, ab lo diabòlich fi de aparentar l' una cosa y l' altra, s' excusan dihent que son lliberals en lo sentit de anti-absolutistas, pro may en lo sentit de enemichs sectaris de la Iglesia, en qual comunió desitjan viurer y morir.

Mes ¡ay! qu' aixó es sols una mentida elegant, més ó menys seductora per l' ignorant de conveniencia, per lo sort que no vol sentir.

No més n' hi ha una de classe de lliberalisme, lo dolent, lo condempnat; no n' hi ha d' altra, ni de cap altra 'ns parlan los Concilis, ni 'ls Pontífices, ni 'ls Prelats. Aixó apart de que 's pitjor lo lliberalisme piados é hipòcrita, que 'l desenmascarat. De segur que més ánimas han pervertit los periódichs catòlics lliberals, que no *La Campana y El Moín*.

Tots quants sofismes poden inventarse, servirán, si 's vol, per enganyar als homes, pro á Deu.... á Deu no se l' enganya perque llegeix las conciencias, perque veu los cors, perque descubreix fins lo més amagat recó del ánima; y si aixó es aixís, com ningú pot negar, ¿de qué vos servirà enganyar als homes, si us condempneu? ¿De qué vos servirà viurer d' humanas apariencias, si en aquell jorn tremendo vos trobeu en lo nombre dels execrats, y sentiú exclamar al que es tot caritat: «Aneu als Inferns, enemichs de mon Pare Celestial?»

Encara no hem acabat.

ROGER DE LLURIA.

¡QUIN ESCANDOL!

¡Vaja, qu' aixó sí que no pot anar ni ab rodas, ni de cap de las maneras!

Si 'ls que haurían de donar llum, no donan mes que fum, ja podém ben be dir bona nit y bona hora.

No n'hi havia prou dels esforços fets per l' Alcalde de Madrid pera ressucitar las festas paganas del Carnaval, trepitjant aixís pública y solemnement las repetidas prescripcions de la Iglesia, insultant á la vegada los sentiments del poble espanyol, y bafantse ensemes, com fill espur y desnaturalisat, de la desgracia gran que te trista y abatuda á nostra aymada Patria; no n' hi havia prou, repetim, de tot aixó, qu' hagut també de surtir en Sagasta á ferne una de las sevas.

Es veritat que la feta d' aquest antich miliciano no es en sí tan censurable, ni 's mereix tan fort anatema com lo que ha fet aquell alcalde de marras; pro, com que son bastant agravants las circunstancias de que va acompanyat l' aytal acte, resulta que no es petit l' escándol qu' en la present ocasió está donant en Sagasta.

Si l' alcalde enamorat de 'n Carnestoltas ha obsequiat y festejat á son ídol ab tota mena de diversions y festas, al menys té á son favor l' atenuant d' haberho fet en días destinats ja pel mon á fer ximpleras y bojerías; pro 'n Sagasta s' ha proposat divertir á n' als espanyols durant els días precisos de la santa Cuaresma, ó siga durant els días destinats d' un modo especial per la Iglesia pera que 'ls seus fills, després de abstenirse de moltas diversions, per altre part lícitas, se dediquin á la mortificació, s' imposin privacions, tinguin més reculliment y fassin penitencia.

Quan l' esperit de Cristo regnava dintre l' individuo, entre la familia y sobre la societat y las costums tant públicas com privadas s' amotllavan en la moral catòlica y en las saludables máximas del Evangelio, tots els catòlics, al arribar la Cuaresma, deixavan d' assistir á certs espectacles públics y s' apartavan de las diversions bullangueras que dissipan l' esperit y forman l' antitesis del reculliment y del silenci.

Avuy día no son per desgracia aquestas prácticas tan generalment observadas; pro 'l qui es catòlich de debó las cumpleix de la mateixa manera.

Aixís veyém que las societats catòlicas tancan en aquest temps sos teatros, y sustitueixen las funciones dramáticas ab conferencias morals, ó ab vetlladas instructivas.

Are be: si durant la Cuaresma es impropí tenir oberts els teatros, ¿no es tan escandalós com censurable que 'l Jefe d' un Estat catòlich haigí tingut l' humorada d' obrirne un de molt gran,

cabalment pochos días després de haberla comensada?

Donchs aixís es lo que ha fet en Sagasta. Durant lo temps del any qu' es propi tenir oberts els teatros, ell ha tingut ben tancadas las portas del quin ell mateix es l' únich que té las claus; y are que 'l deuria tenir tancat, es quan l' ha obert ab gran aparato.

Lo día quinze del passat mes comensá la Cuaresma, y 'l día vint ja 's doná la primera funció bufo-parlamentaria de la temporada.

Aquest gran Teatro Nacional de que parlém, conegut també ab lo nom de Parlament espanyol, es sens dupte lo lloch d' Espanya en que s' hi ha fet més comedia.... y més mal feta.... y més ben pagada.

Passan ja de xixanta 'ls anys que compta d' existencia; y, malgrat al més ó menys marcat interés qu' en aquells primers anys despertaba, es lo cert que poch després la cosa decaigüé ja notablement, fins qu' hem arribat á n' avuy día en que s' ha descubert tota la trama y ja no resta ningú qu' ignori que tot lo del Parlamentarisme no es més que farsa, farsa y pura farsa.

Per xó, per més que 'ls periódichs diguin que 'l Conde de las Almenas aixó, y que 'ls republicans alló altre, lo poble se 'ls escolta á tots com qui sent ploure.

De tot quant deixém apuntat, en deduhim nosaltres dugas cosas.

Es la primera que l' acort prés y cumplert pels diputats republicans d' assistir á las funciones parlamentarias, es un acte que posa de relleu sa impotencia, perque per propia experiencia saben que tot lo del Parlament es convencional, com en els teatros, y per lo tant no ignoran que 'l qui més cridi en aquell lloch y s' esgargamelli será 'l qui més exactament representará 'l baix paper de bugadera, lo qual es contentarse ab ben poca cosa.

La segona es que no podía esser més acertada l' ordre donada per D. Carlos, prohibint á n' als diputats y senadors carlins l' anar á las Corts á pendre part en comedias tan ridiculas y en formas tan repugnants é indignas.

Are lo que falta es que nosaltres que som els *paganos*, ens dirigim ab en Sagasta y li diguéim ab tó d' imperi: «Senyor Sagasta, ja cal que 'ns torni 'l ral, que no volém més comedia.» Y, després de aixó y com á fi de festa, hem de comensar á fer ab lo sistema parlamentari lo que feu l' héroe de la Mancha ab els ninots del famós *retablo de Maese Pedro*.

Tirarho á rodar tot plegat, sens playner á ningú per tendre.

LO DEIXEBLE DE MANRRESA.

ESTREPS Y SURGITS

Si per cás algún subjecte atent, trempat y aixerit que, com jo ha sigut *caloyo* y ha sufert per tant, fatichs, gana, insomnis, mil trifulcas y desenganys també á mils coneix bé (com sastre, al panyo) aquest tema qu' he escullit d' entre 'ls que un jorn va donar me Riubrogent, mon ver amich, li prego, que per un rato m' escolti y hem deixi dir; puig sé molt bé que 'ls *caloyos* son uns trumfos, pels surgirs, com també que á cap d' ells falta may, pro may, l' agulla y fil com *eynas* indispensables per semblar.... sastres d' istiu. Tot ho sé; y no per desgracia, per que jo n' he tret profit; mal m' está 'l dirho, pro vaja; prènguinho com d' un amich: dels de casa soch, no hu duptin qui ab més brillo sab *surgir*. Coneixent molt bé 'l sistema de 'ls *estreps* y de 'ls *surgits*, á més dels *sorges*, las *raspas*, y hasta 'ls criats més pulits servidor de casas.... *bonas* hont hi abundan els *pistrinchs*. Aquells tot fent l' exercici, com qu' es feyna de fatich, solen quedar á vegadas adornats d' *estreps* molt fins qu' están badant la boqueta fins que l' *amo* 'ls ha *surgit*. Aquellas, si anant á plassa deturantse pel camí mouhen gresca y rebombori

y altre fressa per l' istil, ja ab unas *raspas* com ellas ó ab aquells *sorges* qu' he dit, es probable que 'n resultin ab *estreps* no molt petits que las fa corre furiosas, ab vivesa d' argent viu vers á casa dels seus amos en busca d' agulla y fil. Lo mateix que de las *raspas* pot dirse del seus *vehins*, com son, criats viceversas del género masculí. Avuy día, tant abundan els *estreps* y hasta *surgits*, que 's veu á *gayas* matronas que fan sempre 'l posat trist al pensar, que al disiparse jorns per ellas molt jolius, s' encaminan al calvari per pujarlo ab grans fatichs. Si la ex-rica Agricultura fá un posat tot ensopit, la Industria encar l' aventatja, y el Comers cau en l' abism. Quan las fonts de la riqueza s' estroncan ¡ay del país! ja sols falta la mortalla per semblarse á un cementiri! Aixís se troba aquell poble que fou patria de capdills; escarnida la justicia, menudeixen més 'ls crims, puig no 's troba pas noblesa hont ja 's roba per instint; veus aquí las consecuencias dels *estreps* y dels *surgits*. L' *estrép* gros, va ferlo en Riego ab aquell vergonyós crit.... y el *surgit*, l' ha fet Sagasta sens faltarli agulla y fill.... Instruments tan l' un com l' altre del dimoni, ó masó altiu, han fet *estreps* de tals formas y *surgits* de tals istils, que avuy, sols las *estisoras* poden treure 'ls embolichs. Ja parlaré un altre día d' aquesta *eyna* tan viril, que pot fer, ¡ay recristina! un paper d' aquells més fins. Guerra donchs, á tantas farsas; trevallém sense desdir, y deslliurém nostra Espanya de tants *estreps* y *surgits*.

PEPET DE LAS POMAS.

Diu un periódich local:

«Aprenguin los monárquichs espanyols. A Fransa ha mort, días passats y de repent, lo President M. Faure, y á las vinticuatre horas ja s' havia nombrat sustitut sens que tremolessin las esferas y se surtis de mare 'l Sena.»

¿Burrango, home; ¿qué dius?

¿Y las manifestacions d' antipatia á Mr. Loubet, apenas elegit President?

¿Y 'ls crits de ¡mori! llensats per los amotinats en los carrers y plassas, que á duras penas disolvía la policia?

¿Y 'ls temors de pronunciaments á favor del orleanisme?

¿Y las grans medidas de precaució presas per lo govern republicá?

¿Y 'l complot antirepublicá tramat en part per M. Deroulede y secundat per un general monárquich?

¡Vaja! Sembla que certs periódichs que volen passar per imparcials, encara que republicans, deurían meditar millor las embusterias pera combatre la forma monárquica.

Que 'ns digan que la monarquia que avuy sufrim los espanyols es pitjor que una mala república, pot passar.

Pero, l' altra ¿eh? de primera.

Ja ho veurém dintre poch temps, si vivim.

Hem parlat ab alguns repatriats que vingueren en el "Cataluña" ab lo general J. Castellanos, y no tenen prou boca per alabar al brau militar.

Diuhen que dit general ha sigut per ells un pare. Diuhen també que exigí que al desembarcar á Santander, se 'ls pagués immediatament lo menos la mitat dels seus habers, y aixís va ferse, no sens que hagués de treure 'l Sant Cristo gros.

M' abstinch de reproduhir lo que deya, segons contan los soldats, durant la travessia.

Perque 'l govern potser hi tindria que veurer.

Mes, ho tindrem present, puig de generals aixís no n' hi han gaires per desgracia.

Si 'l govern se sosté en el poder, es ben be perque las oposicions no tenen forsa per tombarlo.

Sino, adeu Sagasta.

Aniría ja de tomballons fa vuit días.

Pero, qui ha de sustituirlo, te la historia més negra que una conciencia de condempnat, y á ningú inspira confianza.

Ni á la corona.

Ja cal que al senyor Silvela lo bateiji vinticinco vegadas lo Bisbe Polavieja.

Per mes que las sevas benediccions son del género bufo.

Votació en el Senat sobre 'l bill pera la cessió de las Filipinas.

Vots ministerials: 120.

Id. d' oposició: 118.

¡Ay Sagasta que ab un altra 't cremas!

Ja es acanar prim.

Y que aquesta votació es una verdadera derrota moral pel Govern, ho prova la crissis que ha ocasionat.

La dimissió del Govern está en mans de la Regent. Y vingan consultas y més consultas.

La sort que 'l poble no las paga.

Son gratis.

Podé es la única comedia que al poble li surt de franch.

Vaja, que no hi ha ningú que fassi las cosas tan ben fetas com en Romero Robledo.

¡Quin gat dels frares!

En honor al seu odi africá á n'en Silvela, acaba de fer un salt mortal en el Congrés.

Desde la oposició se'n ha anat ab los ministerials com qui no fa res.

Lo qu'es ell, no necessita anar á Nuria pera ficar lo cap a l'olla.

Ell tindrà una gran barra, pero la té molt bonica. Y algo es algo.

Pot ser estará orgullós lo elocuent diputat republicá senyor Sol y Ortega del triunfo que ha alcançat obligant al govern á obrir una informació parlamentaria sobre las immoralitats comesas á Cuba y Filipinas.

La veritat es que á Cuba hi hagut molts lladres y molts criminals.

Y alguns d' ells sens dupte, vesteixen l' honrós uniforme del militar.

Pero ¿qué?

¿Creu de veras el senyor Sol que s' esbrinará? ¿Ho creu formalment?

No crech al elocuent diputat tan faltat de sentit comú.

Y sabrá de sobras que, si hi ha polls, es perque hi ha llocas.

Y las llocas no 's menjan may als pollets.

Y 'ls governs que no poden ampararse detrás de la opinió del poble, per forsa han de ampararse detrás de las bayonetas.

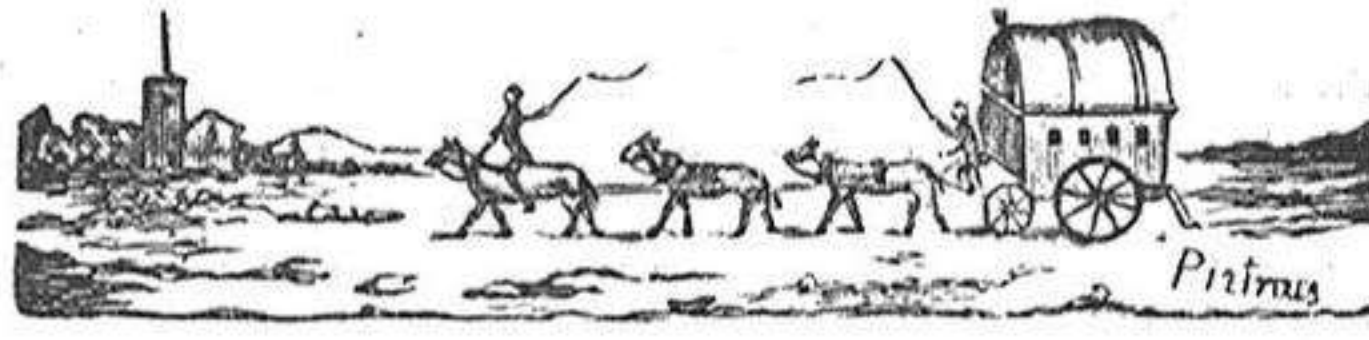
Lo demás son cuentos.

TARGETAS POSTALS — N'hi ha ab los retratos de Don Carlos y D.ª María Berta, y ab lo retrato de cos enter del Rey.

Se venen en nostra Administració á 6 ptas. el 100.

TOMO I de LO MESTRE TITAS. Consta de 80 números; desde juny de 1897 fins á 31 de desembre de 1898.

Magníficament enquadernats en pasta, se venen en nostra Administració al preu de 7 pessetas.

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú, 26 de febrer de 1899.

Altra volta hem té aquí, mon aymat Titas; aquest petit aucell que may reposa sempre atent va volant, sense xiquitas, piquejant al dolent, que al bo s' oposa.

Ja han passat aquells días de desfici dels que degudament ja vaig parlarli. y els babaus han gastat son poch judici ab alló que 'n Pepet be va explicarli.

Avuy tan sols se veuhen caras motxas y sembla que no 's gosa ni piulá, restant mitx abatuts aquells fantotxes que sols los fa reviuere 'l derrotá.

Vilanova, fineix lo teu desvari, Comissió de festetjos, alto aquí; no fabriquis més al lo trist Calvari en qual cim prest ma patria ha de morí.

¡Esteu ja satisfets, barquers-alegres! y tú, beneyt cabá, vius prou joliu? ¿no esteu del tot cansats de tantas febres com mogué aquell discurs de tons tan vius?

A aquets esbojerrats, pot tot patrici donar las gracias per lo be qu' ho han fet; sense ulls, no hauriam pas tingut bullici, portantse tal com cal, restant tot quiet.

Carnaval, á recó; prou bojeria; fer pás al temps de dol y penitencia, que la patria desdenya ta follia mentre implora al Etern, santa clemencia

Per avuy, prou n' hi ha, mon aymat Mestre; dins de poch días, més li podré di, puig ja en omplir lo pap he sigut destre; com sab serho,

L' AUCELL VILANOVI.

* *

Girona, 25 de febrer de 1899.

LO SEMINARI DE GIRONA.

Sr. Director de LO MESTRE TITAS: Li agrahiré del fons de l' ánima, si 'm publica aquestas quatre ratllas no sols per felicitar al autor de la correspondencia d' aquest Centre, que ha plascut d' alló més, sino també per ampliar alguns conceptes poch apuntats en la mateixa.

Deya l' autor d' aquella carta, y deya molt bé, que en nostre Seminari, falta un renaixement literari. Es veritat. Pro com qu' alguns estudiants s' han cregut qu' aixó volia dir cultivar exclusivament la literatura, es convenient dir, que no sols convindria modificar lo bon gust literari en nostre Centre docent, sino també 'l gust científich.

Sembla que entre 'ls estudiants, y en aixó hi cau algún catedrático, que no siga útil l' apendre altres ciencias que la Teologia escolástica. Es veritat que s' aprenen altres cosas, pro ¿de quina manera?... Lo que passa es, que 'ls talents que hi han, sigan rutinaris; so es: no 's fassin propias las ideas, lo qual es una de las llacas del Seminari. Aquestos no s' han fet cárrech de que no som encare al sigle XVI. Pot ser no s' han donat la molestia de mirar á quin sigle menjan los silogismes, vull dir lo pá. Deixarse de rutinas; y al grá, al grá; estudiar també á fondo las questions més trascendentals del dia, y atacar als enemichs de nostre Esglesia ab sas mateixas armas.

Y prou d' aixó que en Peret hi tindria que dir alguna coseta.

* *

Trencant de rahons, y ja que del Seminari parlém, s' hi posará com l' anell al dit dir tres ó quatre paraulas sobre algún fet, que 'ns dol en l' ánima, d' algún superior.

Fará cosa de dos anys, que molts estudiants socis de «La Juventut Carlista de Girona» anaren á donar son vot per constituhir Junta Directiva; pero hi anaren al Círcol Tradicionalista, un diumenge al matí, quan lo café no pot considerarse com á públich. Mes no ho entengué aixís un senyor Catedrático que 'ls castigá ab 8 días de oír missa de cinch, passat, empró, ell, per sobre 'l Reglament del Seminari, que sols autorisa al *Concell de Disciplina*, per castigar cualsevol falta d' estudiant, feta fora de la classe.

Aixó al cap y al fi, es ja passat, pero fá recordarho 'l cas consemblant que acaba de passar, y es lo següent:

Alguns estudiants anaren al vespre, á sentir un predicador de molta fama. Y també se 'ls castigá, pro sols ab apendre de memoria (*rutina*) vint ratllas del llibre de Text. (Hasta 'ls grans.) Y 'l motiu fou, perque 'ls escolars havian eixit al carrer un xich més tart del toch de l'oració, sent prohibit pel Reglament. Mes, are no se sab si 'l cás-

tich prové també de qui no tenia autoritat. Nos sembla, valia la pena de dir al estudiants, d'hont ve 'l cástich.

Y abans, deixim dir al Sr. *Voquerchs*, que sobre lo que deya ell, de que 'ls estudiants desencallin Alló, hauria volgut més hagués dit: «Senyors que tenen autoritat, desencallin l' *Academia*» puig los estudiants ray.... Tóquilla y encaixém fort, senyor *Alah*, y sápigá qu' aquí te un que li fa costat.

Una *barretada*, á tots los estudiants de Catalunya, especialment als de San Just, que passen diariament pel carrer de Sant Hipólit de Vich.

MIRAQUENO'VEUS

* *

Tarragona, 20 de febrer de 1899.

Senyor Mestre: En aquesta ciutat acaba de fundarse un Círcol catalanista titulat «Las Cuatre Barras».

Si fa referencia á nostre escut catalá, *santó y bueno*; pero si aixó vol dir que son los socis homes de molta barra, *nequaquam*.

Y algo d' aixó voldrá dir.

1.ª barra: la de que hi formin part, republicans, catalanistas de veritat, lliberalassos y demás sanfaina.

2.ª barra: de que alguns carlins se barrejin ab aquets senyors, quan son nostres irreconciliables enemichs.

3.ª barra: la de tenirhi á quatre gomosos presumits que hi buscan la perduda.

4.ª barra: la de que, sent los catalanistas tan enemichs sectaris y odiosos dels castellufos, hi figurin castellans també. Perque, ¿qué dirán los *traga-castilas* de 'ls demás punts?

Val més que, atesa la sanfaina de que está compost aquell Círcol, no fassin gastos, perque dintre poch quedará desfet com un bolado, y qui jemeja ja ha rebut.

RAM-AL.

* *

AL SENYOR PERE BALART

San Pere de Torelló, febrer de 1899.

Aymat Mestre: No pensava, en veritat, que la rata sortís del forat y 's fiqués de corrugada á la ratera que li tenia preparada. En efecte lo senyor Balart escriu en lo periódich integrista *La Voz de la Patria* una carta oberta fetxada á últims de janer, donantse per aludit en la meva del 23 de diciembre, inserta en lo setmanari de sa digna direcció.

Li aprobo, senyor Balart, que haigi pres candela (ó atxa, que pe 'l cas es igual); lo que no li puch aprobar es l' escriurer una carta tan plena de vanitat. Agafant, donchs, las estisoras per ferli un obsequi, perque no fos cas que 's cregués que jo no puch escapar me dels dilemas y paraulas que en la mateixa m' endressa, li pregunto:

¿Es tenir barra ferme la primera pregunta que 'm dirigeix?

No 's dona vergonya de renegar públicament de las tradicions dels seus antepassats, habentnos dit San Pau, *Servate Traditiones*, si no 's oposan á la lley de Deu?

¿Perque habentli escrit son contrincant en catalá, no li torna del mateix modo la pilota, renegant aixís del llenguatge patri, que s' ha enlayrat á la altura de las més atractivas llenguas?

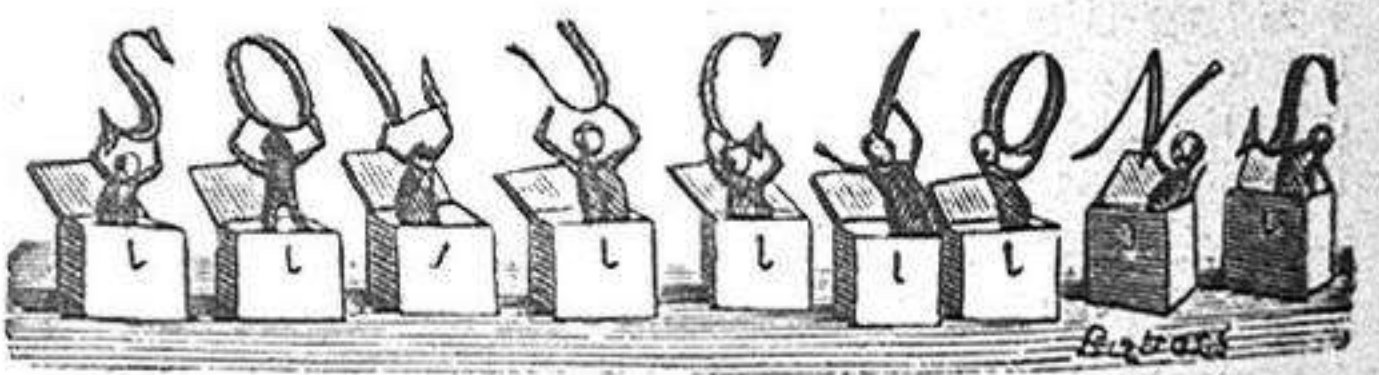
Respecte las últimas preguntas li diré que al anunciar jo 'ls «tres caps de brot», no 'm referia d' un modo especial á vosté, pro, está clár, vosté ha volgut passar per cap de brot, y ho es algo. Y no vingui á pintar la cigonya citantnos textos de Seneca, fent veurer qu' es filosph. Recordis d' aquell altre text: *De re quam non apprime calleas, noli iudicium ferre*, aixó es, ab alló que no entens no t' hi emboliquis, Gutierrez; aixís ho diu la *Retórica*; pro no es estrany que no ho sápigá, perque habentli penjat alguna groga á la esquena quant estudiava, ja s' explica.

Continúa vosté dihent que la veritat es una. Ho sé y ho defenso tant com vosté y per xó mateix, prescindixi de que sigui en Pere ó en Pau lo qui li diu las cosas y si son veritat, arplegui las fuetadas que se li dirigeixen ó sino un altre ho cullirá. Diu que posi la meva firma en los escrits. No dech, ni vull, puig si vosté no s' hagués dignat contestarme, podria vosté demanarho; pro ara, naranjas.

Recordis de la pell de gallina que li posaren, quan escoltant embadalit en lo Teatro del Olimpo de Barcelona, la veu de son Capdill, lo feren fugir á cop de cadiras, y de la mitja cana que li aplicaren á la esquena, quan imitava lo cant de la guatlla.

Está á las sevas ordres.

UN CARLÍ DEL GÉS.

Xarada: Serenata.

Geroglífich comprimit: Florista.

Geroglífich: Un bon carlista deu esser un bon cristiá.

Establiment Tipogrífich, Casanova, 13; Barcelona.